

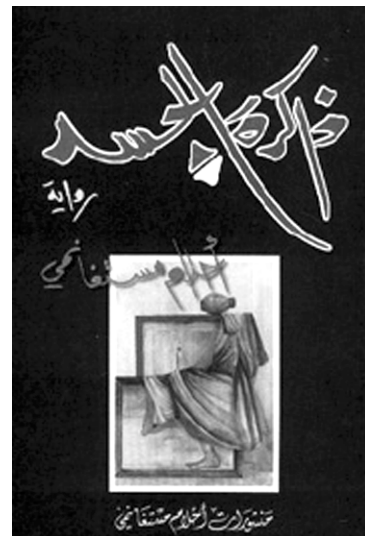

ئەحلام موسته غانمی:

کتیبه کانم یڕ فرۆشتزین کتیبه عەرهبین

و: بهیان عەبدولکەریم

ئەحلام موسته غانمی نووسەرێکی ناوکاری جەزائیر و
له ڕێگهی سیپینه کەیهوه (یادهوهریی جەسته)،
(پشپویی هەسته کان)، (جی گوزەر) ناویانگی دەرکرد.
له نووسینه کانییدا زۆر به راستگویی و ئازادانه
دەنووسیت. ئەو ئاوا گوزارشت له خۆی دەکات
(ئافرهتیکم بهخت یاوهرم بووه، چونکه به پیاوگه لێک
دهوره دراویم ئەوی دهینووسم ناخویننهوه، باوکم زمانی
عهره بی نازانیت، چونکه له ژێر سایه ی داگیرکهری
فه ره نسیدا له جهزایر به زۆر زمانی فه ره نسی فیڕ
بووه، پیاوه که شم گرنگی به بابته گه لێک دهدات دوورن
له بواری کاری منه وه، مندا له کانیشم له قوتابخانه ی
بیانی ده خوین، بۆیه ئازادییه کی به رفراوانم له
نووسیندا ههیه، چونکه ده ور به رم راسته وخو
ناخویننه وه. سه ره رای هه موو ئەمانه ش من ئافره تیکی
شه رمنم و بۆ سه رنجرا کیشانی ئەوانی دی نانووسم).

*** ئايا رات لەسەر ئەو ھەيە لەملاولا نازناوی نووسەری گەرە لە نووسەری ناسراو و**

نەناسراو دەنریت؟

– بڕوام بەنووسەری گەرە و بچووک نییە، یان دەبێتە نووسەرێکی راستەقینە، یاخود ھەر نابێت، نووسەری بەخاکە پارییەکی دەناسریتەو، چونکە نووسین دۆخی تۆقینە، ئەو ھەيە لە خەڵکێک نزیک دەکاتەو. خەڵکیش خۆشیان دەوێت، چونکە لەوان دەچیت، نەک لەبەرئەو ھەيە لەوان باشتەیت. ئێمە لە بڕی خۆینەر گوناھ دەکەین و ئەو دەنووسین، کە ناتوانن بیلێن. خۆینەری لەو ھەيە دەخوینیتەو خۆی دەبینیتەو.

*** ئەئە ئەو ناگەینیت کە مادی نووسین راستەوخۆ لە خۆینەرەو وەرەگرت؟**

– بەتەواوی وایە. نووسەر سیخووری بەسەر ئەوانی دیدا دەکات، تاکو بنووسیت. دوور نییە بەشۆفیری تەکسییەک بگەین قسەیکە نەستەقی واکات بێتە دەستەواژەیکە گرینگ لە دەقە ئەدەبییەکەدا و فەلسەفەیکە بنوینیت نووسەر گوزارشتی لێ بکات و بیخاتە دەقەکیەو.

*** ئايا پتویست دەکات نووسەر فەلسەفە بناخنیتە دەقەکیەو؟**

– ئەوی پتووندی بەرۆمانەو ھەبێت، وایانم دەبێت مەرەکانی رۆمانی سەرکەوتوو فەراھەم بن، وەکو چەمەدانیکە (جاننا) شتی قاچاگی تێدا، دەبێت خالەکانی پشکنین بپێت، بۆیە نووسەر مێژوو و فەلسەفە و راپەرمانەکانیدا بەقاچاغ دەردەکات. بلیمەتیە کچەکیەکەم (وەکو خۆم پێمخۆشە ئاوی ناو بنیم) من لە رۆمانەکەمدا فیلەم لە زیاد لە بیست خالی پشکنین کردووە، کتێبەکانیشم لە ھیچ ولاتیکی عەرەبیدا یاساغ نەکراون، جگە لە ھەندیک نەبێت، کە لە سۆنگەیی ناویشانەکانیانەو قەدەغە دەکڕین، ھێندە کتێبە سعوودیەکانیش نین، کە ھەندیک شتیان تێدان تەنانەت من بۆ خۆشمان ناووسم، من چۆن لەسەر خۆم قسە بکەم ئاوا دەنووسم، ئەو ناووسم کە ھەست بکەم بێ ئاڤرۆو و شایانی بۆکردنەو نییە.

*** بەشیمان نیت لەسەر شتیک پتووتر نووسیوتە؟**

– ھەندیک جار لەسەر بڕیک نووسینم پەشیمانم، لێ ناچاری بۆکردنەویانم، بەھۆی پابەندبوونەو بەبۆکردنەو ھەفتانە لە گۆڤارەکاندا، من ھەولێ کۆکردنەو ھەو و تارانە نادەم، کەچی بینیم ھەندیک لەوانە بە نووسینەکانم سەرسانم لە مألپەرەکانی ئنتەرنێتەو کۆیان کردوونەتەو و لای خۆیان ھەلگرتوون.

* خۆت چۆن دېتە بەرچاۋ؟

– من ئافرىقىدىكى بەسۈز و زووش ھەلەدەچم، سادە و ساكارم، وازانم سادە و ساكارى لە
سىفەتەكانى داھىنەرە. ھەلخەلەتتىنراوم، من لە زۆر زيانكردن بوومە نووسەر.

* داخۇ نووسەرى عەرەب دەكارىت لە رېگى نووسىنەكانىيەۋە دەۋلەمەند بېت؟

– نووسەرى عەرەب ئەگەر سەرکەوتنى بەدەست نەھىنا لە برساندا دەمرىت، لى ئەگەر
سەرکەوتنى بەدەست ھىنا ئەۋا دەۋلەمەندى بۆ ئەۋانى دى بەمردوۋ و زىندوۋوۋە دروست
دەكات، چونكە بىلەۋكەرەۋەكان و فىلىمسازەكان و ئەۋانى دى سوۋدى لى دەبىن. ئەۋ لە
مافەكانى دامالراۋە، تەننەت خىزمەتكارىك لە نووسەر مافى زىاترى ھەيە، ھەرچى
خىزمەتكارەكەيە ئەگەر بخىرتە بەندىخانەۋە، ئەۋا بىلەۋزخانەۋە ۋىلاتەكەى خۆى دەكاتە
خاۋەنى، ھەرلى بەردانى دەدات و بەدۋادچوۋنى بۆ كىشەكەى دەبىت، كاتىكىش
نووسەرىك دەخىرتە زىندانەۋە، ئەۋا كەس ئاۋرى لى نادانەۋە و خۆى ناكاتە خاۋەنى،
بەردەۋامىش داۋى لى دەكرىت بەپىۋە بى و كىشەكەى بخاتە ۋوۋ و بەرگرى لە خۆى بكات.
ئىمە تەننا ساتى مردنمان دەبىتە ھاۋىلاتى، نووسەر لە ئىانيدا ئەۋى شايانىيەتى بەدەستى
ناھىنىت. نازانم نەتەۋەى عەرەب چىي لە كىس دەچىت ئەگەر بىرېك پارە بۆ نووسەرەكانى
دابىنىت، تاكو بتوانن ئىانىكى سەرەرزانه بژىن و بۆ نووسىن و داھىنان تەرخان بن.
ھەندىك ۋىلات سى مىليار دۆلار لە گول خەرج دەكات، كەچى ئىمەى ۋوۋەك كە ئەدەب
بەرھەم دىنن بۆچى بايەخمان پى نادى و ئىانىكى نويمان لە ۋىلاتەكەماندا بۆ دابىن
ناكرىت؟ جارىكىان نووسىبوۋم، ئەگەر ۋىلات لە دەست بەدىن ئەۋا ۋىمانىك دەنووسىن،
بىزبوۋن و لە دەستدان منى گەياندە نووسىن.

* لە بەرابەر ئەم سىتمەدا ئەى خويىنەرەكانت؟

– خۆشحال بووم كاتىك زانىم گۇڧارى فۆرىس لە پاپىسىيەكدا پايگەياند، كىتەبەكانى
من پى فرۆشتىرىن كىتەبى عەرەبىن. ھەرۋەھا بەيەكەك لە دە كارىگەرترىن ئافرىقى لە
جىھانى عەرەبىدا ھەلېژىررام. من بەر لەۋ پاپىسىيە ۋام لى ھاتىۋو ھەستىم بەبى سوۋدى
نووسىن دەكرد، من لە مىنبەرى پايگەياندنى دىكەۋە گوتوۋمە، ھەينى خامەكان بەرز
دەكەيتەۋە ئەۋا سوپايەكت ھەيە لە خويىنەرەكان پىك ھاتوۋە. منىش دوۋ مىليۋن سەربازم ھەن.

سەرچاۋە: لە ئىنتەرنېتەۋە